

RASPROSTRANJENOST VRSTE *CONVOLVULUS LINEATUS* L. U JUGOSLAVIJI

Mit deutscher Zusammenfassung

MARIJA BEDALOV i VALENTINA GAŽI-BASKOVA

(Iz Instituta za botaniku Sveučilišta u Zagrebu)

Primljeno 7. 3. 1968.

U jesen god. 1966, surađujući na naučnom zadatku »Vegetacijska karta Jugoslavije« (područje SR Hrvatske), kartirale smo na području Kornatskog otočja. Tom prilikom obišle smo i otočić Purara, koji je najjužniji u nizu Kornatskog otočja.

Vegetacija tog otoka odlikovala se relativnom bujnošću. Premda potkraj rujna, našle smo veći broj biljaka u punom cvatu. Osobito su nam privukli pažnju nekoliko primjeraka roda *Convolvulus*. Iako prema navodima literature (Bonnier 1934, Fiori 1925—1929, Fournier 1961, Halascy 1902) vrste roda *Convolvulus* cvatu u proljeće, mi smo i u rujnu našle nekoliko cvatućih primjeraka, koje smo kasnije — služeći se poredbenim materijalom — odredile kao *Convolvulus lineatus* L. (sl. 1).

Biljku smo našle u pukotinama stijena u području djelovanja morskih valova. Prema literaturi (Bonnier 1934, Fiori 1925—1929, Hayek 1927—1933, Kotov-Barbarić 1957, Pavlov 1964, Savulescu 1960, Stojanov-Stefanov 1925) biljka raste većinom na kamenitim mjestima uz more, ali i u stepama, naplavinama rijeka i dr.

Koliko je iz dostupne florističke literature vidljivo, ta biljka nije bila zabilježena na području Hrvatske. Naša najveća floristička djela, kao što su Flora Dalmatica (Visiani 1842—1877), Flora Croatica (Schlosser-Vukotinović 1869), Revizija Hrvatske Flore (Hirc 1903—1912), a ni Pevalek (1930), koji je monografski obradio ovo područje, ne spominju vrstu *Convolvulus lineatus*.

Jurišić (1923) je našao ovu biljku »u dolini Bregalnice ispod sela Karaorman« i »po utrini duž puta Štip—Kočani.« Bornmüller (1925—1928) citira Jurišićeva nalazišta, a i Hayek (1927—1933) navodi samo Makedoniju za rasprostranjenje ove vrste na Balkanu.

Postoji nekoliko herbarskih primjeraka, koje smo dobile na uvid (Botanički zavod Zagreb, Zemaljski muzej Sarajevo, Botanički zavod Skopje)* sa Ovčjeg polja u Makedoniji, koje je sabrao Soška 1922, a kasnije Micevski 1960. Nalazišta u Makedoniji i naše novo u Hrvatskoj prikazana su na priloženoj karti (sl. 2).

Vrsta *Convolvulus lineatus* L. rasprostranjena je inače (prema ranije citiranoj literaturi) i pismenom saopćenju Weinerta, koji obrađuje areal ove vrste za II dio djela: Meusel, Vergleichende Chorologie, u jugoistočnoj Evropi, sjevernoj Španiji, Južnoj Francuskoj, Italiji, Balkanu, sjevernoj Africi, Maloj Aziji, Iranu, Centralnoj Aziji i Sibiru.

Prema najnovijoj analizi flornih elemenata našeg primorja (Horvatić 1963) mogli bismo ovu vrstu ubrojiti u skupinu mediteransko-pontskih biljaka.

Zaključak

Vrsta *Convolvulus lineatus* L. je rijetka i malo poznata biljka u flori Jugoslavije. Dosada je nađena samo u Makedoniji, pa je otočić Purara (Kornati), gdje smo je sabrale, prvo nalazište u Hrvatskoj. Prema rasprostranjenju ova vrsta pripada skupini mediteransko-pontskih biljaka (Horvatić 1963).

Literatura — Schrifttum

- Bonnier, G., 1934: Flore complète de France, Suisse et Belgique, VII, Paris.
Bornmüller, J., 1925-1928: Beiträge zur Flora Mazedoniens III, Leipzig.
Fournier, P., 1961: Les quatres flores de la France, Paris.
Fiori, A., 1928-1929: Nuova flora analitica d'Italia, II, Firenze.
Halásey, E., 1902: Conspectus Florae Graecae, III, Lipsiae.
Hayek, A., 1927-1933: Prodrromus Florae Peninsulae Balcanicae, Berlin.
Horvatić, S., 1963: Vegetacijska karta otoka Paga s općim pregledom vegetacijskih jedinica Hrvatskoga Primorja, Prir. istraž. Jugosl. akad. 33. Acta biologica IV, Zagreb.
Jurišić, J. Ž., 1923: Prilog flori Južne Srbije. Spom. srp. kralj. akad. LX, 10 Beograd.
Kotov, I. M., Barbarič, A. I. 1957: Flora URSS, VIII, Kijev.
Pavlov, N. B., 1964: Flora Kazakstana, VII, Alma-Ata.
Săvulescu, T., 1960: Flora Republicii Populare Romine.
Stojanov, N., Stefanov, B. 1925: Flora na Blgaria, II izd. Sofia.

ZUSAMMENFASSUNG

DIE VERBREITUNG DER ART CONVOLVULUS LINEATUS L. IN JUGOSLAWIEN

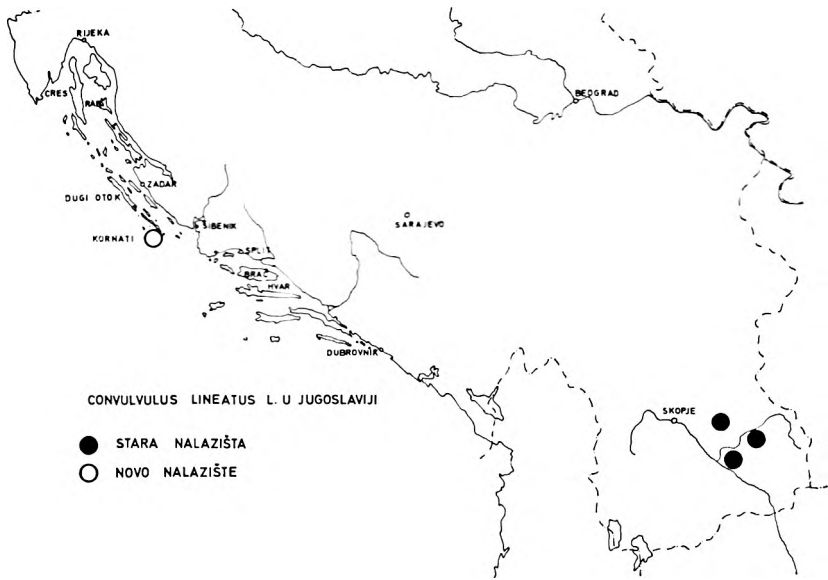
Marija Bedalov und Valentina Gaži-Baskova
(Aus dem Botanischen Institut der Universität Zagreb)

Bei *Convolvulus lineatus* L. (Abb. 1) handelt es sich um eine seltene und wenig bekannte Pflanze der jugoslawischen Flora. Bisher wurde sie nur in Mazedonien gefunden, so dass die Insel Purara (Kornati), wo sie von den Verfassern gesammelt wurde, als erster Fundort in Kroatien gilt (Abb. 2). Dem Arealtypus nach kann man diese Art zu den sg. mediterrano-pontischen Pflanzen (Horvatić 1963) stellen.

* Zahvaljujemo se mnogo prof. K. Micevskom i kustosu Ćedomiru Šiliću, koji su nam stavili herbarski materijal na raspolaganje.

Sl. 1. (Abb. 1) — *Convolvulus lineatus* L. sa otočicia Purara

Sl. 2. (Abb. 2)